

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4168/23
12.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Сање Кнежевић Јојић и Александре Лековић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Јанићијевић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра бр. 323, против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Ракић, адвокат из Београда, Ђуке Динић бр. 10, ради замене станова, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 6684/19 од 1.7.2022. године, у седници већа одржаној дана 12.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 6684/19 од 1.7.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првом изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари истакнут од стране тужене. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да се у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, са свим лицима и стварима, пресели из трособног стана број 11, корисне површине 90м², на другом спрату стамбене зграде у ..., у ..., сазидане на кат.парцели ... КО ..., који ће да преда у државину тужиоцу АА, у двоипособан стан број 1, корисне површине 74 м², у приземљу стамбене зграде у ..., у ул. ..., на ком стану тужена стиче право закупа на неодређено време под истим условима под којима је била закупац на неодређено време стана број 11 у ... у ... Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 116.100,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против ове пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући је у целисти из свих законских разлога, а поставила је и опредељен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Испитујући правилност побијане пресуде, сагласно овлашћењима прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС” бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), овај суд је оценио да жалба тужене није основана.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда одредаба поступка из тачке 12 истог члана на коју жалба неосновано указује, нити друге повреде поступка од утицаја на њену правилност и законитост, с обзиром да је првостепени суд за своју одлуку дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се њена правилност и законитост могу са сигурношћу испитати.

Према образложењу побијане пресуде тужиоци, који су у браку од 1969.године, са сином, снајом и троје унучади, живе у двоипособном стану од 74 м² у приземљу зграде у ул. ..., који се у катастру води као власништво тужиље ББ, а представља заједничку имовину тужилаца, будући да је стечен током трајања њиховог брака уговором о откупу који је тужиља 1995. године закључила са ЈП “Електропривреда Србије”, у чију је корист хипотека уписана 19.5.2016. године, а избрисана решењем РГЗ-СКН Раковица од 4.3.2022. године. Тужена, која од 24.01.1967. године има пријављено пребивалиште на адреси тужиочевог трособног стана бр. 11 од 90 м² на другом спрату зграде у ..., живела је у том стану као члан породичног домаћинства своје пок. баке, носиоца станарског права, са њом и мајком која је такође у међувремену преминула, а сада у том стану живи са супругом и две ћерке, у својству закупца на неодређено време по основу пресуде Првог општинског суда у Београду П 7411/08 од 13.3.2009. године. Она, као ни чланови њеног породичног домаћинства, немају у својини други стан и нико од њих нема на други начин решено стамбено питање, услед чега је правоснажном пресудом Првог општинског суда у Београду П 6044/03 од 9.5.2005. године, одбијен тужбени захтев тужиоца АА за иселење овде тужене и предају у државину наведеног стана у ..., са образложењем да је супруг тужене оглашен за наследника на једнособним становима који се не могу сматрати одговарајућим за тужену и чланове њеног породичног домаћинства.

Полазећи од овако правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је најпре неоснованим оценио истакнути приговор пресуђене ствари, из разлога што је овде тужилац у поступку пред Првим општинским судом у Београду П 6044/03 тражио иселење тужене из стана у ..., док је предмет овог поступка замена станова између тужилаца и тужене. Потом је применом одредбе члана 3 Закона о основама својинско-правних односа и члана 90 став 1 и 2 Закона о становању и одржавању зграда, донео одлуку као у ставу другом изреке побијане пресуде, са образложењем да тужилац, чије породично домаћинство броји укупно седам чланова, живи у двоипособном стану од 74м² у ул...., док тужена чије породично домаћинство броји четири члана живи у тужичевом трособном стану од 90м² у ..., услед чега тужилац, упркос чињеници да је власник стана који по структури одговара броју чланова његовог домаћинства, живи у стану који сходно цитираној одредби Закона о становању и одржавању зграда не одговара његовом седмочланом породичном домаћинству, али зато одговара четворочланом породичном домаћинству тужене, чије потребе за стамбеном површином чак и премашује. По мишљењу првостепеног суда, заменом станова између парничних странака се постиже да њихова породична домаћинства живе у

одговарајућим становима, с обзиром на површину тих станова и број чланова домаћинства странака, при чему пресељењем у стан у улици ... тужена задржава исти ниво права који је имала на стану у ... Приликом одлучивања, суд је имао у виду да је на стану у улици ... уписана тужиља као искључиви власник, али је поклонивши веру исказима тужилаца утврдио да тај стан представља њихову заједничку имовину, стечену радом током трајања њиховог брака, односно откупом 1995.године, да им је у том стану 1973.године рођен заједнички син, који је са њима наставио да живи и по женидби 1997.године, те сад у том стану живи и са својом супругом и децом. Приговор недостатка активне легитимације на страни тужиље, првостепени суд је оценио неоснованим, сматрајући да је она као тужочева супруга и номинални власник стана у ул. ... директно заинтересована за исход спора, а који мора на исти начин да се оконча у односу на њу и њеног супруга, услед чега су њих двоје јединствени и нужни супарничари.

Све чињенице, битне за доношење наведене одлуке, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио на основу писаних доказа и сагласних исказа учесника у поступку, чију је садржину веродостојно интерпретирао и које је правилно оценио, па је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је закључио да је тужбени захтев основан, а за своју одлуку је дао јасне, довољне и правилне разлоге, које у свему прихвата и овај суд. У жалби се не истичу нове чињенице, не предлажу се нови докази у смислу одредбе члана 372 став 1 ЗПП, нити се указује на постојање чињеница, околности или доказа које првостепени суд није оценио, а који би довели у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања.

Правилно одлучивши о приговору пресуђене ствари, будући да не постоји идентитет странака, захтева и чињеничног стања између ове и раније правноснажно окончане парнице, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 90 Закона о становању и одржавању зграда, према којој је одговарајући стан онај који испуњава просторне, услове опремљености основним инсталацијама, конструктивне сигурности и безбедности, као и заштите од спољних климатских утицаја и задовољења основних хигијенских услова становања, а према критеријуму просторних услова, зависно од броја чланова породичног домаћинства и то за четворочлано домаћинство - двособан, двоипособан или трособан стан, нето корисне стамбене површине од 50 м² до 64 м², а за шесточлано и веће домаћинство - трособан, троипособан или четворособан стан, нето корисне стамбене површине од 64 м² до 86м². Код правилног утврђења да за тужиоце, који живе у седмочланом породичном домаћинству, двоипособан стан од 74 м² није адекватан стамбени простор, а да потребе четворочланог домаћинства тужене по својој површини знатно премашује тужиочев стан од 90 м², правилан је закључак првостепеног суда о оправданости замене ових станова, тако да се тужена са својим члановима породичног домаћинства из тужиочевог стана у ... пресели у стан на ..., уз задржавање својства закупца на неодређено време.

Неосновано се жалбом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 2 и 4 Закона о парничном поступку, у вези чл. 16 и истог закона, наводима да се ради о захтеву за који није надлежан суд, већ се има расправити у управном поступку. Наиме, тачно је да је одредбом чл. 141 ст. 1 и 2 Закона о становању и одржавању зграда прописано да се поступак пресељења/исељења лица из стана у својини грађана, задужбина и фондација покреће захтевом власника стана,

односно закупца уколико власник не поднесе захтев у року од 30 дана по ступању закона на снагу, за пресељење у одговарајући стан, који се захтев подноси надлежном органу јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази стан из кога се тражи исељење, а одредбом чл. 144 истог закона да се на питања која се односе на поступак исељења, утврђивања права на пресељење и пресељење, која овим законом нису посебно уређена, примењује закон којим се уређује општи управни поступак. Међутим, преостале одредбе овог закона које регулишу поступак исељења и право на пресељење закупца на неодређено време из стана у својини грађана (чл. 141 - 149) децидно се односе само на пресељење у стан у јавној својини из чл. 145 (који треба да одговара стану из чл. 90 ст. 2 овог закона), те у том смислу нормирају активности јединица локалне самоуправе које, по утврђивању права оваквих закупца врше њихово рангирање уз поштовања плана и програма и за њихово пресељење обезбеђују станове у јавној својини, за чију се изградњу средства обезбеђују у буџету РС. Овде спорни однос зато, имајући у виду предмет заштите и странке, не представља управну ствар на коју се у смислу одредбе чл. 1 Закона о управном поступку имају применити правила тог закона, а не ради се ни о спору који се може решити применом Закона о управним споровима, већ је супротно наводима жалбе у питању грађанскоправни однос за чије је решавање надлежан пранични суд у смислу одредбе чл. 1 Закона о парничном поступку.

Неосновани су жалбени наводи да првостепени суд није одлучио о приговору недостатка активне легитимације тужиље, будући да је одбијање овог приговора исцрпно чињенично аргументовано, уз правилну примену одредбе чл. 211 ЗПП у вези одредбе чл. 176 ст. 2 Породичног закона, а коју жалба погрешно интерпретира. Јасним, потпуним и правилним разлозима образложени су услови за замену стана у искључивом власништву тужиоца за стан који је заједничка имовина са једнаким уделитема тужилаца као супружника, а који су управо подношењем ове тужбе пошли од претпоставке из чл. 180 ПЗ, практично је реализујући побијаном пресудом, заснованом на чињеничном стању и примени материјалног права на начин који овај суд у целини прихвата без детаљног образлагања, у складу са овлашћењем из члана 396 став 2 ЗПП, у циљу избегавања понављања.

Не стоје ни жалбене тврдње да спорне непокретности не садрже катастарске податке неопходне за њихову идентификацију, будући да је циљ овог поступка замена држалаца, а не власника непокретности у катастру, па су исте сасвим довољно определене адресама и ознакама станова.

Приликом одлучивања, овај суд је ценио и остале жалбене наводе странака, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка с обзиром да је иста донета правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, имајући у виду успех странака у спору и у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Законом о судским таксама, важећим у време пресуђења.

Са изложеног, апелациони суд је на основу одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром на исход жалбеног поступка, неоснованим је оцењен захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, те је применом одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку донета одлука као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић